

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 42

16. října 2016

Cena: 8 Kč

Jak je na tom naukově a duchovně naše církev? Jak na ni hledí katolíci, evangelíci nebo pravoslavní teologové? Co o ní soudí veřejnost? Jak rozumí sama sobě? V jakých souvislostech se jeví z hlediska evropského teologického a duchovního obzoru? Jaká je její budoucnost v rámci naší společnosti? Proč vlastně vznikla a jakou má perspektivu?

**Církev československá husitská
v souvislostech - včera, dnes i zítra
Pozvání na konferenci 10.- 11. 11. 2016**

ji o nich. Doma, ve sboru, na vikariátech či diecézních akcích a samozřejmě na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy. Ta se již na své mateřské instituci, Husově bohoslovecké fakultě, zabývala otázkou, proč Bůh vyvolal v život naší církve, co jí dal jako poslání do vlnu a jak církev v různých časech a generacích naplňovala život i myšlení Duchem Kristovým. Poznání, otázky a odpovědi na ně nabývají hloubky a pravdivosti, když se o nich hovoří a jedná ve společenství víry, lásky a naděje. Církev je řádným společenstvím lásky; řád je výrazem svobody dané Bohem a láska projevem naší existence, zakořeněné v Kristu.

Aby diskuze proběhly v řádu lásky a akademické svobody, uspořádá Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy ve svém sídle v Praze 4 ve spolupráci s Církví československou husitskou ve dnech 10. - 11. 11. 2016 (čtvrtek a pátek) konferenci **HUSITSKÁ TEOLOGIE V KONTEXTECH**.

„Cílem konference je poukázat na originalitu této teologie, na její současnou nosnost a diskutovat její zařazení do evropského teologického myšlení 20. a 21. století. Kontexty by měly ukázat, které dynamické myšlenkové proudy jsou jí blízké a proč,“ praví se ve výzvě k aktivní účasti, vydané děkankou Husitské teologické fakulty Doc. ThDr. Kamilou Veverkovou, ThD., na niž se již přihlásilo 22 řečníků. Podrobný program se v současnosti doladuje, aby byl dostatečný prostor pro referáty a diskuze i osobní setkání. Právě tak se řeší co možná nejpříhodnější finanční zajištění. O závěrech bude naše veřejnost včas vhodnou formou informována.

Nyní se obracíme na vás, vážení, abyste si udělali čas a přihlásili se. Je možno tak učinit na elektronickou adresu konferencehtf@htf.cuni.cz eventuálně písemně na adresu Husitská teologická fakulta UK, Pacovská 350/4, 142 21 Praha 4 – na obálku uveďte heslo KONFERENCE HTF v kontextech. Uveďte své jméno, adresu, telefonické nebo elektronické spojení a zda žádáte zajištění noclehu.

Pracovní tým

**Prof. ThDr. Zdeněk Kučera, Dr.h.c.,
Mgr. Veronika Matějková a Mgr. Kristýna Mlýnková**

Výročí Sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra v Příbrami

V letošním roce slaví hornické město Příbram 800 let od svého založení. I naše náboženská obec ČČSH zde se může radostně připojit oslavou 80 let od založení a otevření Sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra na Březových Horách, který byl slavnostně otevřen 25. října 1936. Tuto událost si náboženská obec připomene při slavnostních bohoslužbách vedených bratrem patriarchou a následně odhalení sochy z projektu M. J. Hus – Cesta ke smíření v neděli 23. 10. 2016.

Sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra v Příbrami na Březových Horách jako jediný v naší církvi nese jméno přítele Mistra Jana Husa, univerzitního mistra, po Husovi též i kazatele v Betlémské kapli a propagátora tzv. laického kalicha. Kostel vznikl díky velké snaze a obětavosti jejího prvního faráře prof. Františka Kalouse a díky darům a značnému úsilí mnoha příznivců a členů náboženské obce, k jejímž vzniku dal impuls první patriarcha Dr. Karel Farský při bohoslužbách, které v Příbrami na Březových Horách sloužil v únoru 1921. Krátce poté požádala příbramská rada starších ministerstvo školství o schválení založení náboženské obce a po kladném vyrozumění a ustavení obec čítala v r. 1922 již 4000 členů. Základní kameny sboru, které byly dovezeny z Kozího Hrádku, z hornického města Stříbra a z na-

šeho březohorského dolu Vojtěch z hloubky 1000 m – tehdy nejhlubšího dolu na světě, byly slavnostně položeny 24. 5. 1936 a již po pěti měsících se konala další velká slavnost k otevření sboru bratrem patriarchou Dr. G. A. Procházkou. Sbor byl postaven v moderním stylu funkcionalismu a konstruktivismu. K nebi se tyčí jeho 30 m vysoká věž zakončená dvouramen-

ným křížem. Rozhled z této věže skýtá krásný pohled na celé město. Z původních tří instalovaných zvonů Hus, Ma-saryk, Farský byly v roce 1942 dva zvony odebrány pro válečné účely Německa. Zbývající zvon zůstal mementem i budoucností sboru.

Interiéru sboru v jeho průčelí dominuje velký skleněný kříž. Světlo z něho

Pokračování na str. 3

Vivat academia aneb HTF zahájila školní rok 2016/17

Stalo se na našem vysokém učení milou tradicí, že se kolem svátku svatého Václava koná slavnost zahájení nového akademického roku. Tak tomu bylo i letos, kdy početnou akademickou obec přivítala na půdě Husitské teologické fakulty UK 3. října děkanka fakulty doc. ThDr. Kamila Veverková, Th.D.

Ve svém stručném projevu zhodnotila první rok svého děkanátu a naznačila výhledy do budoucna. Tištěnou výroční zprávu, která referuje podrobně o činnosti fakulty v loňském roce, představil br. prof. Kučera v příspěvku v minulém novinovém čísle našeho časopisu; na tuto zprávu odkázala i sestra děkanka s tím, že komentovala

některé jevy zde uvedené. Mj. se dotkla klesajícího počtu studentů na celé univerzitě, souvisejícího s náhlým poklesem porodnosti po r. 1989 – jenž se však na husitské fakultě neprojevil nikterak dramaticky. Zmínila také výměnný program studentů Erasmus i přání, aby u nás studovalo více studentů ze zahraničí, a rovněž přání, abychom lépe naplnili studium doktorského programu v anglickém a německém jazyce. Vítaná je samozřejmě i veškerá aktivita na poli mezinárodní spolupráce, včetně konkrétních výstupů. Děkanka též připomněla, že fakultu navštívila řada zahraničních odborníků, včetně prof. Zohara a prof. Hatiny, jenž bude coby

hostující profesor cennou posilou badatelské práce a přednáškové činnosti i v následujícím čase.

Dobře se rozvinulo celoživotní vzdělávání, ať již jde o Univerzitu třetího věku či Večerní akademii religionistiky, připravuje se projekt o křesťanské etice, spolu s Právníkou fakultou projekt o migraci a menšinách a s ostatními teologickými fakultami pak program o vztahu teologie k dalším vědním disciplinám. Stálý nedostatek finančních prostředků je důvodem, aby všechny projekty byly dovedeny ke korektním publikačním výstupům – které hrají čím dál tím větší úlohu při financování vědy.

Dokončení na str. 4

Každé bratrské radě starších i jednomu každému duchovnímu ČČS

Milí a vážení bratři!

Dovolte mně otázkami se: Kolik odebírá se ve Vaší náboženské obci a v okruhu Vaší působnosti a Vašeho vlivu výtisků našeho ústředního listu „Český zápas“? Čítáte Vy v něm všichni? Jest čítán ve Vašich rodinách? Jest čítán ve Vaší společnosti, jest vyvěšen ve veřejných místnostech a čítárnách u Vás? Přemýšleli jste, proč je tomuto listu vůbec dáno jméno „Český zápas“? Protože jest od prvopočátku našeho díla po celých pět uplynulých let naším mluvčím a hlavním zápasníkem pro veřejnost a pro naše příslušníky, pro duchovní a pro náboženská obce a jejich odbory pracovní i pro veškerou církev, ano i pro ty, kteří se k nám teprv chystají přistoupiti, pravidelným zdrojem poučení a ujasňování našich cílů, snah a prostředků a překážek.

Dr. Karel Farský, Český zápas č. 1, 1925

Fotografie z pouti do Mirovic, při které byl 28. září slavnostně otevřen zrekonstruovaný kostel Mistra Jana Husa a Jeronýma Pražského. Podrobnější informace na straně 4

Výročí sboru ...

Pokračování ze str. 1
vycházející symbolizuje světlo Boží lásky a Kristovy pravdy naplňující přítomné. Sbor je vyzdoben reliéfy akademického sochaře Václava Šáry, znázorňujícími podávání podobojí Mistrem Jakoubkem ze Stříbra v roce 1420 a v paralelním výjevu v dobách otevření sboru farářem prof. F. Kalousem. Níže jsou další dva reliéfy od sochaře Václava Antoše, opět v jakémsi protipólu – *Pláč exulantů po Bílé hoře* v čele s Janem Amosem Komenským a *Radost z osvobození* v r. 1918 a vzniku naší české samostatnosti v čele s T. G. Masarykem, který symbolizuje naplnění Komenského proroctví – slova uvedená pod reliéfem: „*Věřím Bohu, že po přejítí hněvu, vlada věcíh Tvých k Tobě se navrátí, ó lide český.*“
Na bohoslubném stole je umístěna plastika Jana Znoje s názvem *Modlitba za vlast* ve tvaru sepjatých rukou nad vrchem Říp s rotundou. V zadní části sboru i předsáli je umístěno kolumbárium s barevnými okny s uměleckým zpracováním znaků ČČSH s nápisy *Pokoj vám a Pravda vítězí*, jehož součástí je český lev se zlatou korunkou v trnovém věnci s letopočtem 1939. Autorem je opět Václav Šára, který sboru daroval i tři sousoší *Láska, Práce, Svoboda*, přičemž poslední z trojice zobrazuje prezidenty Masaryka a Beneše. Sousoší i okno s tmovou korunou nad českým znakem přetrvaly ve sboru dobu nacismu i komunismu, což ukazuje i na statečnost duchovních, kteří zde sloužili.

Od počátku náboženské obce se do její historie výrazně zapsali tři faráři. Zakladatel prof. František Kalous, jehož jméno je v naší církvi dobře známo, katecheta a farář Jiří Vítek a bratr farář Mgr. František Božovský, který do Příbrami přišel z Březnice na přání prof. Kalouse a od roku 1946 až do své smrti v roce 2003 – více než půl století zde věrně sloužil. Velkou část života zasvětil této náboženské obci a byl jmenován čestným občanem města. „Náš pan farář“, jak jsme ho po celá ta léta znali a nazývali, zde odsloužil na tři a půl tisíce bohoslužeb, sedm set křtů a dvanáct set padesát pohřbů a rozloučení, rozdával kolem sebe radost a naději, i ve svém vysokém věku pracoval s mládeží, z níž se pak někteří rozhodli ke studiu teologie, včetně jeho dvou vnoučat Hany a Martina. Dnes v tomto sboru pokračuje jako farářka ve službě jeho dcera Jana. Ve sboru se vystřídal velký počet duchovních – farářů, biskupů včetně patriarchů i laiků. Přicházeli rádi a Boží slovo v našem sboru předávali mnohým.
80 let trvání sboru – doba vzpomínání, radostí i bolestí. Je mnoho toho, nač vzpomínat, je ale třeba také jít dál. Sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra, jak vždy zdůrazňoval jeho dlouholetý farář František Božovský, předběhl svou dobu. Slovo Boží je v něm předáváno i nadále všem, kteří jej chtějí slyšet. Konají se zde pravidelná setkání při bohoslužbách o nedělích a svátcích, biblická setkání s dětmi pod vedením manželů Ivy a Martina Jindrových a Ivy Šípové,

pastorace, svátosti i pohřební rozloučení. Rádi se stýkáme s dětmi a vedením dětského domova Husita v Dubenci, který vznikl z ochoty a příspěví členů naší náboženské obce a též i díky lásce k církvi faráře Božovského. Naše současnost přináší potřebu setkávání při dalších příležitostech, kterým je sbor otevřen – přednášky, hudební vystoupení dětí ze Základní umělecké školy v Příbrami a především pravidelné koncerty Komorního pěveckého sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra vedeného duchovní Hanou Tonzarovou. Tento pěvecký sbor již 15 let otevírá svými četnými vystoupeními dveře kostela mnohým. Každoročně pak organizuje i Festival pěveckých sborů Příbram, díky němuž vchází do povědomí naše náboženská obec ve městě Příbram i v této oblasti.
Rádi bychom poděkovali všem, kteří i nadále přispívají a pomáhají NO Příbram - Březové Hory. Děkujeme též městu Příbram za finanční příspěví, díky němuž došlo ve sboru již k četným úpravám (rekonstrukce varhan, vymalování sboru, zřízení topení, sociálního zařízení ve sboru a jiné). V současnosti jsme díky podpoře města dokončili i celkovou opravu již zmíněného světelného kříže.

Srdčně zveme dne 23. října od 9 hodin ke slavnosti bohoslužbě vedené bratrem patriarchou Tomášem Buttou, při níž si připomeneme 80. výročí založení sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra.

Komorní sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra při této příležitosti uvede ve světové premiéře znovuobjevený fragment mše pravděpodobně z pera Carla Luythona, který se dochoval ve zpěvníku příbramského literátského bratrstva (ze 16. století) v archivu hornického muzea v Příbrami na Březových Horách.
Člen rady starších a pracovník Ústředního archivu ČČSH Martin Jindra seznámí přítomné s historií sboru a osobnostmi, které u jeho počátků stály. Při této výjimečné příležitosti bude odhalena i socha z cyklu „*Jan Hus – Cesta ke smíření*“ autora Tomáše Zeleného, studenta Střední průmyslové školy kamenické a sochařské v Hořicích, kde studovali i výše zmínění akademičtí sochaři Šára a Antoš, jejichž díla od počátku zdobí interiér sboru. Díky úsilí ředitele této školy, Ing. Moravce, obdržela náboženská obec sochu darem k 80. výročí založení sboru a 800. výročí města Příbram, jež nad ní převzalo zástitu. Socha svým vzhledem nejen koresponduje s 30metrovou věží a rozhlednou sboru, ale rovněž v horní části vyřezaným kalichem ukazuje k Mistru Jakoubkovi ze Stříbra, jehož jméno sbor nese. Přejeme si, aby se socha z cyklu „*Cesta ke smíření*“ stala článkem k propojení minulosti sboru, na kterou vděčně vzpomínáme, s naší přítomností. Čas máme každý daný. Čas nelze zastavit, ale minulostí prolínají potřeby přítomnosti, které nesou odkaz našich předků dál do budoucnosti.

**Jana Skořepová,
farářka
v NO Příbram - Březové Hory**

Ke kritice utrakvismu II

REHABILITACE UTRAKVISMU PROF. DAVIDEM

Mohli bychom namítnout, že Denisův, a dokonce i Krotův názor je dnes překonaný a poukázat hlavně na knihu prof. Z. V. Davida ze roku 2012 „*Nalezení střední cesty*“ (VČZ jsme o ní několikrát referovali, pozn. redakce.). Přes obdiv k této výjimečné práci si dovoluji poznamenat, že jde o knihu vůči českému utrakvismu až příliš shovívavou, programově přehlížející postupný mravní úpadek dědiců české reformace.
Z. V. David připouští jen osobní selhání jednotlivců, jako například odpadnutí administrátora Fabiana Rezka, které nazývá pouhou aférou. Podobně autor referuje již o „epizodě“ administrátora Cahery, kolísání administrátora Jana Mystapola či slibech administrátora Dvorského arcibiskupovi. (Sliby se v té době prý nešetřilo a nikdo je nemínil brát vážně ani dodržovat.) Doklady svědčící o závislosti utrakvismu na Římu vykládá David jako takřka ideální symbiózu římských katolíků nonultramontánního směru a (nás) utrakvistů, žijících pod jejich ochranou a bdících nad jejich právy. Autor

akcentuje Rokycanův příslovec „zlatý střed“, ochotu domluvit se, případně udělat ústupek namísto prosazování věci násilím. To je jistě inspirativní pro naši dobu. Avšak Denis a po něm Masaryk mluví naopak o „kompromisování“, v němž se věc reformace postupně vytratila, takže za pravé dědice Husovy třeba považovat Jednotu bratrskou. Davidovo pozitivní hodnocení našich náboženských poměrů v 16. století je pochopitelné z pohledu liberální politické filozofie. Jde o pohled pragmatický, ovlivněný zkušeností z evropských i amerických náboženských a politických dějin čili jakými „poučením z krizového vývoje“.
Z knihy prof. Davida se čtenář může učit, co je změna paradigmatu, a přímo sledovat, jak nám při ní vyvstává nový obrazek české minulosti, lépe přijatelný pro současné potřeby seburčení ČČSH. Jaká je dnešní česká otázka? Jaký je vůbec smysl existence našeho samostatného státu v globální éře? Máme nějaké vlastní kulturní nebo duchovní know-how? Než hledat odpověď na tyto palčivé otázky dneška, je jistě snadnější navazovat na ideologii

utrakvismu 15. - 16. st. s jeho sympatickými postoji (jako např. tolerance, pacifismus, ale třeba i jistá podvojná konzervativnost ve lpění na vlastních domácích tradicích a zároveň na příslušnosti k západní církvi). Davidova kniha odráží pokrok v myšlení od nacionalismu s jeho romantickým pojetím národa, v němž je národ nositelem ideje, k politickému pragmatismu, který nezná ideji, ve jménu kterých se vedou spory a páchá se i násilí, ale tím spíše respektuje oprávněné nároky na pravdu druhé strany a za podstatné uznává vzájemnou domluvu a pozitivní politiku. S balastem idejí je ovšem odstraněna i obecná otázka mravní, a tedy i osobní postoj k systému hodnot (o Bohu ani nemluvě). Tak jako bylo odstřeleno Denisovo nádraží kvůli magistrále vedené středem města, bylo odstřeleno Denisovo kritické dílo Nalezením střední cesty. Hlásíme se ještě k české reformaci? Pokud ano, co chceme reformovat? Máme nějaké ideje, které nám jsou vodítkem v přítomnosti, nebo jen usilujeme o dobře prosperující náboženský podnik stejně jako každý jiný organismus pracuje pro své přežití?

**Michal Kotrba
Dokončení příště**

S úsměvem

Kdesi se dohadovali starší, zdali se při povodni mohou v neděli konat záchranné práce. Někteří byli pro, někteří proti. Farář poukazoval na to, že také Ježíš přece v sobotu uzdravoval. A jeden starší na to řekl: „Bratře faráři, už jsem se chtěl dříve zeptat: Nebyl Pán Ježíš v některých věcech trochu liberální?“

Jeden ze snoubenců, kteří se připravovali na manželství, telefonoval na faru: „Otče, poradte nám nějaký biblický citát na svatební oznámení, chceme tam dát jen odkaz.“ „Dobře... Tak tam zkuste dát 1 Jan 4, 18.“ Ovšem v telefonu bylo špatně slyšet. Na svatebním oznámení se pak místo 1 Jan 4, 18 (Strach nemá v lásce místo, protože dokonalá láska strach vyhání.) objevil citát Jan 4, 18 (Pět mužů už jsi měla, a ten, kterého máš teď, není tvůj muž.)...

K historii sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra

V neděli 23. října při příležitosti 80. výročí otevření sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra v Příbrami na Březových Horách poděkujeme a připomeneme si obětavost a odkaz budovatelů našeho chrámu. V Příbrami ojedinělá funkcionalistická stavba, která je součástí sakrálního trojlístku Březových Hor, byla slavnostně otevřena po pouhých pěti měsících od položení základních kamenů 25. října 1936.
Počátečním impulsem pro vznik náboženské obce ČČSH v Příbrami - Březových Horách se staly první české bohoslužby, které před Prokopským kostelem vykonal v únoru 1921 budoucí první patriarcha naší církve dr. Karel Farský. Bezprostředně po bohoslužbách se do nové církve začali hlásit první věřící. Příbramská náboženská obec byla vůbec jednou z prvních řádně ustanovených a schválených farností ČČSH v Čechách. Bohoslužby se v Příbrami pravidelně konaly v dívčí měšťanské škole, na Březových Horách si náboženská obec pronajímala síň měšťanské školy. Bohoslužebné místnosti kapacitně ani liturgicky neodpovídaly potřebě

bám církve, a tak stála rada starších před rozhodnutím zakoupit stavební pozemek a postavit vlastní sbor.
V polovině roku 1935 bylo na stavební parcelu svezeno první kamení a písek a postavena dřevěná bouda jako zázemí. O zadání stavby soutěžilo několik stavitelů. Většinou hlasů se rada starších nakonec přiklonila k mladému staviteli Bílkovi, rodáku z Milevska, který si na Březových Horách otevřel svou kancelář a známému pražskému architektu Labout'kovi.
Po úspěšném získání tří základních kamenů se v neděli 24. května 1936 konalo jejich slavnostní položení. Po bohoslužbách se

vydal průvod v čele se státní vlajkou mezi dvěma husitskými prapory, které nesli březohorští havíři, směrem k Vojtěšskému dolu. V průvodu byli kromě příslušníků ČČSH z Příbrami a okolí zástupci březohorských spolků, škol, úřadů, samosprávy, mezi nimi zvláště představitelé města Táboru, Příbrami a starosta Březových Hor. Účast přijali zástupci křesťanských církví a židovské náboženské obce. Slavnost s mnoha projevy zakončil za vzvávění poledne z kostela sv. Vojtěcha farář František Kalous slovy: „*Za hlaholu zvonů končím tuto slavnost a těším se, že příští rok zazvoníme si svými vlastními zvony.*“
Martin Jindra

